

૧૨૮૮૪

સુખોદધમણિમાલા

વિવિધયજ્ઞ પુસ્તકમાળા મજકો ૧ લો.
સુખોદધમણિમાલા.

વીણી-ગાયકી.

૧૯ પુસ્તિકા ૫ નથુભાઈ.

દીપ્તોદરવામા, મુ. થરા.

(એન.સિ. ૧૩૦, પુર.)

શ્રી વીરશાયન પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં
ખ વીણમાઈ મેહતાએ છાપ્યું
હાજીરેલ ॥ પ્રેસ-મહાવાદ.

નકલ ૧૦૦૦ અવૃત્તિ ૧ લો.
૧૮ ૪૮૨ ડી. સ. ૧૯૨૬.

કિંમત ૦-૨-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧ ૨૮૮-૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રૂઢિબોધ નિઘાનુસાર

વિષય ૫૨૪:૪૨

વીણી-ગુંથનાર.

શાહ પુરુષોત્તમ નથુભાઈ.

દીવોદરવાસી, મુ. થરા.

(એન્જિનેસ પાલણપુર.)

શ્રી વીરશાસન પ્રિન્ડિંગ પ્રેસમાં

પરીખ વીહિતભાઈ મોહનલાલે છાપ્યું.

કાળમહેલની પોળ—અમદાવાદ.

નકલ ૧૦૦૦ આશિત ૧ દી.

સંવત-૧૯૮૨ ઇ. સ. ૧૯૨૬.

કિંમત ૦-૨-૦૦૦

શ્રીકાલિવિજયપદ્ય પ્રતિભાષા. અષ્ટકા ૧.

પ્રેમપાદ્ય મહિમાલલ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧

અર્પણ પત્રિકા.

અંતરહાપિકા છપ્પા.

પુણ્ય પ્રીતની રીત, મીત્ર મારા સુણી જે,
હૃદયધરી ખચીત, તત સુ શિક્ષા દીજે,
સોનું પાવક માંહી, ઇમ આપત્તિ અરસે,
તરત ખરે પરખાય, છાજે જ્યમ કંચન કસે,
મહા વિપત આવી પડે, રાખે પ્રિત ન કદી રતી
સુમિત્ર એવો મમ હતો મર્ણવ શયે શુભ
ગતિ. ૧.

જેના પ્રતાપે હું આ જ્ઞાન પામ્યો,
તેનો યથાર્થ બદલો વાળવો ધણો અ-
શક્ય છે, પુલ નહિ તો પુલની પાંખડી
એ માફક એ આત્મા જ્યાં હોય ત્યાં
શાંતિ પામે ને તેથી આ સુબોધ મણિ-
માળા તેમને અર્પણ કરી પ્રમોદ પામું છું.

પોષ સુદી ૯	}	સદાનો વિયોગી
સં. ૧૯૮૨		પુરુષોત્તમ.

પ્રસ્તાવના.

આવા નાના પુસ્તકને પ્રસ્તાવના માથા કરતાં પાવડી મોટી મિસાલે શું લખું? પણ કારણવશાત્ પ્રેરાઈ લખવી પડે છે.

આહુ સાલમાં સીપોર (વાયા વડ-નગર) ઉજ્જમણું હોવાથી મારે જવું થવાથી પરમપૂજ્ય સદ્ગુરૂ મહારાજ સા. શ્રી ૧૦૮ શ્રી કીર્તિવિજયજી બંને મ. સા. તું ચોમાસું ત્યાં હતું તેમણે કે-ટલુંક મારું લખેલું સાહિત્ય સાંભળ્યું એટલે ચોગ્ય મદદ કૃપારૂપ મળી. તેથી આકર્ષાઈ આવી રીતે પુસ્તકો પ્રગટ કરવા પ્રયત્ન થયો છે.

આ માળા થરા જૈન પાઠશાળાના માસ્તરના નામે મેં યાદ કરી વણા-ન્યુસ, પુસ્તકોમાંથી લેઈ ગુંથી આપી

હતી તેમણે મારી પરવાનગીથી પોતાના
નામે સંવત ૧૯૮૧ ના ભાદ્રવા માસના
જૈનધર્મ પ્રકાશના પુસ્તક ૪૦ ના અંક
૬ પૃષ્ઠ ૨૧૦ છપાવી છે તે માસિક
રજીષ્ટર હોવા છતાં પણ તેમની પરવા-
નગી માંગવામાં આવી નથી.

આ માળામાં છેવટનો દોહરો મેં
લખ્યો છે.

આમાંથી એકાદ પણ ગુણ ગ્રહણ
કરી વર્તનમાં મૂકાશે તો લખનારનો
શ્રમ કંઈક અંશે પણ સફળ થશે.

ભુલો માટે ક્ષમા માંગવામાં આવે છે.
લી.

પુરૂષોત્તમ નથુભાઈ.
દીવોદરવાસી મુ. થરા,
(એજન્સી પાલણપુર.)

- ૧ હમેશાં મહિનું સમરણ કરવું.
- ૨ અહિંસા પરસો. ધર્મ સદા પાળવો.
- ૩ જૂઠું કાંઠ પણ ધોલવું નહિ.
- ૪ કાંઠ જાતની ચોરી કરવી નહિ.
- ૫ સદા શિયળ પ્રત પાળવું.
- ૬ સર્વ વસ્તુમત્તે સંતોષ ધારણ કરવો.
- ૭ સમતા ગુણ આદરવો.
- ૮ અહંકારનો ત્યાગ કરવો.
- ૯ બગલા જેવી કપટવૃત્તિ રાખવી નહિ.

૧૦ હર્ષાદેવી અગ્નિને પ્રેમદેવી પા-
ણીયા શાંત કરવી.

શ્રી સદગુરુ કીર્તિવિજયલ પાદપદ્મોદયો નમઃ

સુખોદ મહિમાળી

- ૧૧ માખાપની સાચા પ્રેમથી લકિત કરવી.
- ૧૨ વખત અમૂલ્ય છે, માટે નકામો ન ગુમાવવો.
- ૧૩ “ સવિજીવ કર્મ શાસન રસી, ઇસી ભાવ દયા મન ઉલસી ” આ ઉત્તમ પુરૂષનું હાઈ છે.
- ૧૪ ચત્ન કર્યા વગર નશીબનો વાંક કાઢવો તે ફેગટ છે.
- ૧૫ મોઢે ઘણું મીઠું બોલનાર માણસ સાથે ઘણી સાવચેતીથી વર્તવું.
- ૧૬ પરોપકાર કરી રહ્યા ને વિદ્યા મેળવી લીધી, એવો સંતોષ કદી માનવો નહિ.
- ૧૭ કોઈની નિંદા કરવી નહિ.

- ૧૮ બે જણુ ગુપ્ત વાત કરતા હોય ત્યાં
જવું નહિ.
- ૧૯ સાડું વાંચન એ સારા સોખતીની
મરજ સારે છે.
- ૨૦ ધ્રુવડ તો દિવસેજ દેખતું નથી, પણ
કામી પુરૂષ તો અહો રાત્ર દેખતો
નથી.
- ૨૧ બધો સંસાર સ્વાર્થમય છે.
- ૨૨ મન સુધારવાને જ્ઞાનની જરૂર છે,
તેમ શરીર સ્વચ્છ રાખવાને નિ-
ર્માણ જળની જરૂર છે.
- ૨૩ વિદ્યાગુરૂને હમેશાં નમન કરવું.
- ૨૪ સંકટ સમયે સમયસૂચકતા વાપ-
રવી.
- ૨૫ હાથે તે સાથે.
- ૨૬ દયા ધર્મનું મૂળ છે.

- ૨૭ એક ઘડી જાય છે તે સુવર્ણમય
જાય છે.
- ૨૮ કુમળું ઝાડ જેમ નમાવીએ તેમ
નમે છે, તેમ નાનપણમાં વિદ્યા સ-
હેલાઈથી મેળવાય છે.
- ૨૯ જેના ઘરમાં પુસ્તકોનો સંગ્રહ નથી
તેનું ઘર વનતુલ્ય જાણવું.
- ૩૦ ચોવીશ કલાકમાં અડધો કલાક પણ
જે પુસ્તક વાંચન કરતો નથી તે
મનુષ્યને પશુ તુલ્ય જાણવો.
- ૩૧ સોખત તેવી અસર.
- ૩૨ જે કાળે જે જનવાનું હોય તે જાને
જાય છે.
- ૩૩ કોઈ પણ પ્રકારે પ્રમાદ સેવવો
નહિ.

- ૩૪ ધર્મના પ્રભાવ માટે આત્મભોજ
આપવો.
- ૩૫ મહાવીરસ્વામીનો જય જય, શ્રી
જૈન શાસનનો જય જય.
- ૩૬ ઉપજ કરતાં ખર્ચ વધારે રાખવો
નહિ.
- ૩૭ જગતમાં મુખ્ય ત્રણ તત્ત્વ કયા
કયા ? દેવ, ગુરુ ને ધર્મ.
- ૩૮ નિર્થક ચિંતા કરી વ્યાકુળ થવું
નહિ.
- ૩૯ સહનશીલતા એ સ્ત્રી પુરુષનું મુ-
ખ્ય ભુષણ છે.
- ૪૦ પ્રભુ મહાવીર પ્રત્યે શ્રદ્ધા રાખવી.
- ૪૧ પ્રાપ્ત થયેલામાં સંતોષ વૃત્તિ રાખવી.
- ૪૨ એક ક્ષણ વાર પણ હમેશાં શાંતિનો
ઉપયોગ કરવો.

- ૪૩ બહુરત્ના વસુધરા.
 ૪૪ સર્વ મનુષ્ય સાથે માતૃભાવ રા-
 ખવો.
 ૪૫ પ્રભુની આજ્ઞાને માન આપવું એ
 સૌની પ્રથમ ફરજ છે.
 ૪૬ દાન આપવું તો સદા સુપાત્રને
 આપવું.
 ૪૭ અનંત મોક્ષ સુખ પ્રાપ્ત કરવું, એ
 મનુષ્ય જન્મ પામ્યાનું ફળ છે.
 ૪૮ દુનિયા પોતાના જમાનાના મહાન
 પુરૂષોને ભાગ્યેજ ઓળખે છે.
 ૪૯ દ્રઢપણે નિર્ભયતાપૂર્વક છાતી ઠા-
 કીને ઊભા રહે છે, તેઓ મનુષ્ય
 નહિ પણ દેવના નામને યોગ્ય છે.
 ૫૦ દૈત્ય કુળમાં પણ દેવ જન્મ પામે

છે. દાખલો મણિભદ્ર તથા પ્રહલાદ.

૫૧ વાંસો ને વાંક પોતાનો પોતે જોઈ શકે નહિ.

૫૨ આપ સમાન બળ નહિ ને મેઘ સમાન જળ નહિ.

૫૩ પાંચ ઈંદ્રિયોના ત્રેવીશ વિષયને વશ ન થવું.

૫૪ સત્ત વ્યસનથી સદા દૂર રહેવું.

૫૫ આઠ પદનો ત્યાગ કરવો.

૫૬ નવવિધ બ્રહ્મચર્ય શુદ્ધ પાળવું.

૫૭ પ્રમાણિકપણે દ્રવ્ય મેળવવું.

૫૮ દરેક લખાણમાં વાંચી સમજીને સહી કરવી.

૫૯ રાત્રિ ભોજન કરવું નહિ.

૬૦ અસત્ય ભાગ આદરવો નહિ.

- ૬૧ સાચા મિત્રની પરીક્ષા દુઃખ વખતે થાય છે.
- ૬૨ ઉદ્યોગ એ માણસના જીવનનો ખો-સક છે.
- ૬૩ દરેક કામ નિયમીતપણે કરવું.
- ૬૪ કોઈ પણ ભૂલ સુધારવામાં વખત વીતી ગયો છે, એમ માનવું નહિ.
- ૬૫ ન્યાય નીતિ, ને પ્રમાણિકપણે વર્તવું.
- ૬૬ હંમશાં વહેલાં ઉઠવાની ટેવ રાખવી.
- ૬૭ જે કામ તમારે જાતે કરવું જોઈએ તે ખીજને કરવા કહેવું નહિ.
- ૬૮ ધ્યાન નહિ આપવા જેવી નજીવી એક પણ ચીજ હોતી નથી.
- ૬૯ બંધાની સાથે માયાળુપણે વર્તવું.

- ૭૦ હંમેશાં ધીરજ ખંત ને હિંમતથી
કામ કરવું.
- ૭૧ વખતનો સદ્ ઉપયોગ કરવો.
- ૭૨ હંમેશાં ગંભીર રહી ઓછું બોલ-
વાની ટેવ રાખવી.
- ૭૩ જોણે કામ કર્યું તેણે કામણુ કર્યું.
- ૭૪ આળસ તે માણસના શરીરનો
કટ્ટો દુશ્મન છે માટે તેને દૂર કરવો.
- ૭૫ બોલતાં પહેલાં વિચાર કરો પણ
બોલ્યા પછી વચન પાળો.
- ૭૬ પોતાના કામમાં ચાલાક અને સા-
વધ રહો.
- ૭૭ કરકસરમાં ત્રેવડ એ ત્રીજો ભાઈ છે.
- ૭૮ કુળ ને શિલ જાણ્યા સિવાય કોઈને
કન્યા આપવી નહિ.

- ૭૯ હરકોઈ માણસનો ભરોસો કરતા
પહેલાં વિચાર કરો.
- ૮૦ અપકારના ઉપર ઉપકાર કરવો.
- ૮૧ સૌનું સારું ઇચ્છવું.
- ૮૨ સર્પની ડાઢમાં ઝેર હોય છે તેમ
દુર્જનની જીભમાં ઝેર હોય છે.
- ૮૩ બાળ લગ્નનો ચાલ ખુરો છે, માટે
તેને બંધ કરવો જોઈએ.
- ૮૪ અડધો સંતોષરૂપે મળતો હોય તો
આખો લેવા જવું નહિ.
- ૮૫ દેશાટન કરવાથી માણસ કાબેલ
થાય છે.
- ૮૬ રાજા પોતાના દેશમાં માન પામે
છે, પરંતુ વિદ્વાન સર્વ ઠેકાણે માન
પામે છે.

૮૭ પુસ્તકોનો સંગ્રહ એજ ઉન્નતિના
શિખરે લઈ જવા માટે અપૂર્વ
સાધન છે.

૮૮ સર્વ સુખનું મૂળ ધર્મ છે.

૮૯ વિદ્યારૂપી ધન એ અક્ષય ને અ-
મૃદ્ય છે.

૯૦ ઘડીઆળ વારંવાર ટકટક બોલી
અમ સૂચવે છે કે વખતને નકામો
(ફેગટ) ગુમાવવો નહિ.

૯૧ પૈસો પ્રાપ્ત થાય તો ઉડાઉપણામાં
ખરચશો નહિ, પણ સારાં કાર્યમાં
વાપરજો.

૯૨ દાન કરે ધન નાશ પામતું નથી,
પરંતુ ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજ તુલ્ય પર-
પરાએ વૃદ્ધિ થયે જાય છે.

- ૯૩ કોઈ થાય તો તેની સાથે પ્રેમ કરો.
- ૯૪ ક્ષણભંગુર દેહનો જ્ઞાનીઓ કશો શોચ કરતા નથી.
- ૯૫ ચિંતારૂપી ક્રીડો મનુષ્યનું કાળજીનું કોરી ખાય છે.
- ૯૬ જેમ સોનાના ઘાટમાં કુંદન શોભે છે, તેમ દષ્ટાન્તો આપવાથી વાર્તાઓ શોભે છે.
- ૯૭ સારી સ્ત્રી એ ગૃહરાજ્યનો સાચો સલાહકાર પ્રધાન છે.
- ૯૮ ઉધારો કરી ધીરવું, તે સામાના ઓશિઆળા (તાબેદાર) રહેવા જેવું છે.
- ૯૯ છતી શક્તિએ કોઈની આશા ભંગ કરવી નહિ.

૧૦૦ એકડા વગરનાં જેમ મીડાં નકામાં
છે, તેમ શિયળવૃત્ત વિનાના બીજ
સદ્ગુણો નકામા છે.

૧૦૧ હમેશાં મિષ્ટાન્ન ભોજન કરવું, એ-
ટલે મીઠાઈ ખાવી તેમ નહિ, પરંતુ
પુષ્કળ ઉદ્યોગ કરીને પછી ખાવું
કે જેથી તે ખાણું મિષ્ટાન્ન તુલ્ય
માલુમ પડશે.

૧૦૨ પત્રરૂપી પાણીવડે સ્નેહસ્રતાને ટટાર
રાખવી જોઈએ.

૧૦૩ તમે તમારું ભલું ઇચ્છતા હો તો
ખોટા વિચારથી મન મેલું કરશો
નહિ.

૧૦૪ માબાપના મનોરથ પૂરા પાડવા એ
સુપુત્રની ફરજ છે.

- ૧૦૫ સંસારરૂપી સમુદ્ર તરવાને સદ્ગુ-
રૂનો બોધ એ નાવ સમાન છે.
- ૧૦૬ કાગળ ઉપર કે ધાતુ ઉપર સર-
સ્વતિ બેસે છે (લખાય છે) તે
તેની કિંમત અંકાય છે. તે રીતે
જે મનુષ્યો જાણે છે તેની કિંમતનો
પાર નથી.
- ૧૦૭ શ્રી પ્રભુ સર્વેને સન્મતિ આપે
એજ સદ્વાંચ્છના.
- ૧૦૮ ભાઈ, જહેનો આ હાર માળામાંથી
એક મણકો પણ ગ્રહણ કરશે તે
લખનારની મહેનત સફળ થશે.
દોહરો.

સુબોધમણિ માળિકા, સદ્ગુણનો ભંડાર;
પુરુષોત્તમ કે પ્રેમથી, કંઠ ધરો નરનાર. ૧

(સંપૂર્ણ.)

- ૧ શ્રી અરિહંતજીને અરજી. ૦-૧-૦
- ૨ શ્રી પુરુષોત્તમ પદિચરણી. ૦-૧-૦
- ૩ વિદ્યાબોધ. ૦-૧-૦
- ૪ સ્તીઓનો ખરો ધર્મ. ૦-૨-૦
- ૫ સદ્ગુરૂ મહિમા. ૦-૨-૦
- ૬ ઝવેરનો હુમખો. ૦-૨-૦
- ૭ વિધાગીની કથા. ૦-૨-૦
- ૮ વર રાજના રોહિત્રી. ૦-૦-૧
- ૯ આત્મબોધ. ૦-૧-૦
- ૧૦ ક્રિપડા સંઘ. ૦-૮-૦
- ૧૧ સમરથા સંઘ. ૦-૮-૦
- ૧૨ વાર્તા સંઘ. ૦-૮-૦

જોડા વખતમાં મગાડ થશે.

૧૩ પુરૂષોત્તમ કાવ્ય. ૧-૦-૦

૧૪ સુબોધ કવિતા ભાગ ૧ લો. ૦-૪-૦

નં. ૧૦-૧૧-૧૨-૧૩ સિવાયની
દરેક બુકો દશ દશ નકલો ખરીદશે, તે
તે ગ્રાહકોનાં નામ પુસ્તકોમાં છપાશે,
પ્રાણેજ બુદ્ધિ.

શા. પુરૂષોત્તમ નથુભાઈ.

દીવોદરવાસી. મુ. થરા.

(ઉ. ગુજરાત.)

શાહ અમૃતલાલ પુરુષોત્તમ.

શ્રી ભારત જૈન વિદ્યાલય શિક્ષક.

મુ. પુના સીટી. (દક્ષિણ.)

સખવાથી વિધિયુક્ત સામાયિક ચે-
ત્યવંદનાદી બુક પોષ્ટેજ સાથે ૦-૬-૦
મળી શકશે જેનાં સગભગ પૃષ્ઠ ૧૦૦
ઘણી ઉપયોગી બાબતોથી ભરપુર છે.

આદરણીય શિક્ષા ઑડી.

૧૮૮૭

૧. જાગે, આ મંસારમાં સુખ નથી,
ધર્મ કરવા કરવાર થાઓ. દાન, શિ
તપ, અને જાવ એ ચાર પ્રકારે ધર્મ :
૨. ઉદાગત થી દરેક સંપત્તિ અવી મળે છે
૩. 'અહિંસા પ મો ધર્મ.'
૪. નીનિમય જીવન ગાળવું, તે મનુષ્યનું કર્મ
૫. જ્ઞાનદાન સવથી છે.
૬. નિંદા નકરવું દાર છે.
૭. શાનિ પ્રબુતો દરવાર છે.
૮. ધર્મ સાબળીને વિચારે, ક્રિયા કરે તેના આવ
૯. પાપથી પાછા હાંવું તે પ્રતિક્રમણ.
૧૦. જીવન જયનિ શાસનમ્.

સંપ્રદાય

પુ. ન. શાહ.

સર્વ પુસ્તકોના સોલ એજન્ટ:-

શા. માધવજીભાઈ લક્ષ્મીજી.

મુ. ધીરુજી (ઉ ગુજરાત.)

